

Az emberábrázolás különbségeinek vizsgálata, eltérő iskolai szintereken tanuló első osztályos gyermekek körében

Horváthné Balogh Diána

Tanulásban akadályozottak pedagógiája és pszichopedagógia szak, alap képzés, levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai tanszék

Belső témavezető: Rónai Gábor, mesteroktató, Neveléstudományi Intézet

Szakdolgozatom témája emberrajzelemzés fejlődéslélektani megközelítésből. Sajátos nevelési igényű, tanulási zavarral rendelkező, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézetben tanuló általános iskola első osztályosainak, valamint egy többségi városi iskola, illetve egy falusi iskola első osztályos tanulóinak emberrajzait hasonlítottam össze abból a szempontból, hogy található-e eltérés közöttük, illetve ha igen, ez miben nyilvánul meg. Mindehhez Feuer Mária, A gyermekrajzok fejlődéslélektana című munkáját vettem alapul.

Hipotéziseimet pozitív megközelítésből állítottam fel. Első hipotézisem az volt, hogy a különböző szintereken felvett rajzok színvonala nem tér el egymástól. A második az, hogy a gyermekek a Feuer Mária által meghatározott értékek szintjén készítik el alkotásaikat. A harmadik hipotézisem a tér optimális kitöltését feltételezte. A negyedik hipotézisem szerint a rajzok többségén jelentkező megnyilvánulások pozitív hatással van rám.

Hipotéziseim közül egy bizonyult helyesnek, a negyedik. Ennek ellenére kutatásomat mégis sikeresnek mondhatom annak tekintetében, hogy betekintést kaphattam a valós állapotokba, mely a vizsgált korosztály emberábrázolását jellemzi. Fontos kiemelnem, hogy a vizsgálati eredményeim semmiképpen sem mondhatók reprezentatívnak, hiszen a vizsgált korosztály kis százaléka vett részt benne, és csupán pillanatképeket mutatott a két alkalom a gyermekek ábrázolásáról. A kijelölt korosztályt jobban megismertem, és a szakirodalomban olvasottakat felismertem a rajzok vizsgálatakor. A mélyreható következtetések leszűréséhez azonban nagyobb tapasztalatra lenne szükségem a témával kapcsolatban. Eddigi tudásom alapján véleményem az, hogy sok feltételnek kell teljesülnie, illetve hosszú távú, trendszerű vizsgálati módszerre lenne szükség a realisabb következtetések levonásához. Munkámmal betekintést kaphattam a gyermekrajzok tanulmányozásának módszereibe, illetve az emberrajzok világába, mely tudásomat a későbbiekben bővíteni szándékozom.